

Monarchia, czy republika?

Dziś trudno jeszcze przewidzieć, jak ostatecznie ułożą się stosunki w Rosyi. Z chaotycznych bowiem wiadomości, jakie nadchodzą za pośrednictwem państw neutralnych, nie podobna wyrobić sobie dokładnego pojęcia o wszystkich szczegółach tego niezwykłego w dziejach przewrotu. W każdym razie zaznaczyć się w tym olbrzymim ruchu dwa prądy, jeden umiarkowany, który wyszedł z łona kierowników Dumy i dążył jedynie do obalenia nieodpowiedzialnych rządów Mikołaja II i biurokracji, drugi, radykalny, który, przy okazji dokonanego zamachu stanu, dąży do przekształcenia Rosyi na republikę.

Jaki prąd zwycięży — trudno dziś przewidzieć. Faktem jest jednak, że stojący dziś u steru władzy gabinet, składający się z członków Dumy, musi czynić ustępstwa komitetom rewolucyjnym. Niewątpliwie pod naciskiem kół rewolucyjnych car Mikołaj Aleksandrowicz, na rzecz którego Mikołaj II zrzekł się tronu, ogłosił znany manifest, w którym oświadczył, że „przyjmie najwyższą władzę tylko pod warunkiem, jeżeli to będzie również wolą ludu“, która ma się wyrazić w drodze plebiscytu i wzywał „wszystkich rosyjskich współobywateli“, aby aż do czasu zwołania konstytuancy byli posłuszni tymczasowemu rządowi.

W danej więc chwili Rosya jest republiką, w której najwyższą władzę dzierży tymczasowy rząd rewolucyjny, a kół radykalne coraz energiczniej występują przeciw dynastyi Romanowów i wogóle przeciw monarchii. Pod naciskiem tych kół musiał też złożyć naczelne dowództwo armii wielki książę Mikołaj Mikołajewicz. Z ożył również naczelną komendę marynarki wielki książę Cyryl, który zaraz po zamachu stanu zaofiarował swe usługi komitetowi re-

Monarchia czy republika: Twierdza Petropawłowska w Petersburgu, osławione więzienie dla przestępców politycznych, w którym osadzono obecnie arsztonowanych ministrów.

i postawił dziś Rosyę wobec dylematu: monarchia, czy republika?

Legionów. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem, odprawionem w kościele parafialnym przez sędziwego i znanego patryotę, ks. prałata Kosseckiego. Kazanie

Oddział jazdy w przejściu przez pustynię w Mezopotamii.

Z frontów bojowych:

Zburzone domy na rynku w Komarnie.

(Fot. M. Gottmann).

wolucyjnemu i z jego rąk otrzymał to odpowiedzialne stanowisko.

Tak więc przewrót rosyjski, którego ogrom trudno dziś jeszcze ogarnąć, zatacza coraz szersze kręgi

Z uroczystości narodowych na prowincyi.

Data 10. bieżącego miesiąca odbył się w Brzesku obchód 5. listopada i równoczesne odsłonięcie tarczy

okolicznościowe wygłosił ks. Krzemieniecki. Po nabożeństwie, podczas którego śpiewał chór pań miejscowych udał się pochód pod magistrat, przy którym właśnie w ogródku ustawiono miły dla oka kiosk o motywie starego polskiego drewnianego budownictwa kościelnego. Piękna tarczę Legionów i kiosk fundował baron Götz-Okocimski. Imieniem Powiatowego Komitetu Narodowego przemówił pan Henryk Bukowski w zastępstwie nie mogącego wziąć udziału z powodu choroby barona Götza-Okocimskiego. Treściwe i serdeczne przemówienie zakończył p. Bukowski apelem, by chętnymi datkami, zebranymi przy wbiciu gwoździ w tarczę, przyczynić się do złagodzenia rądziny wdów i otarcia łez sierotom po Legionistach.

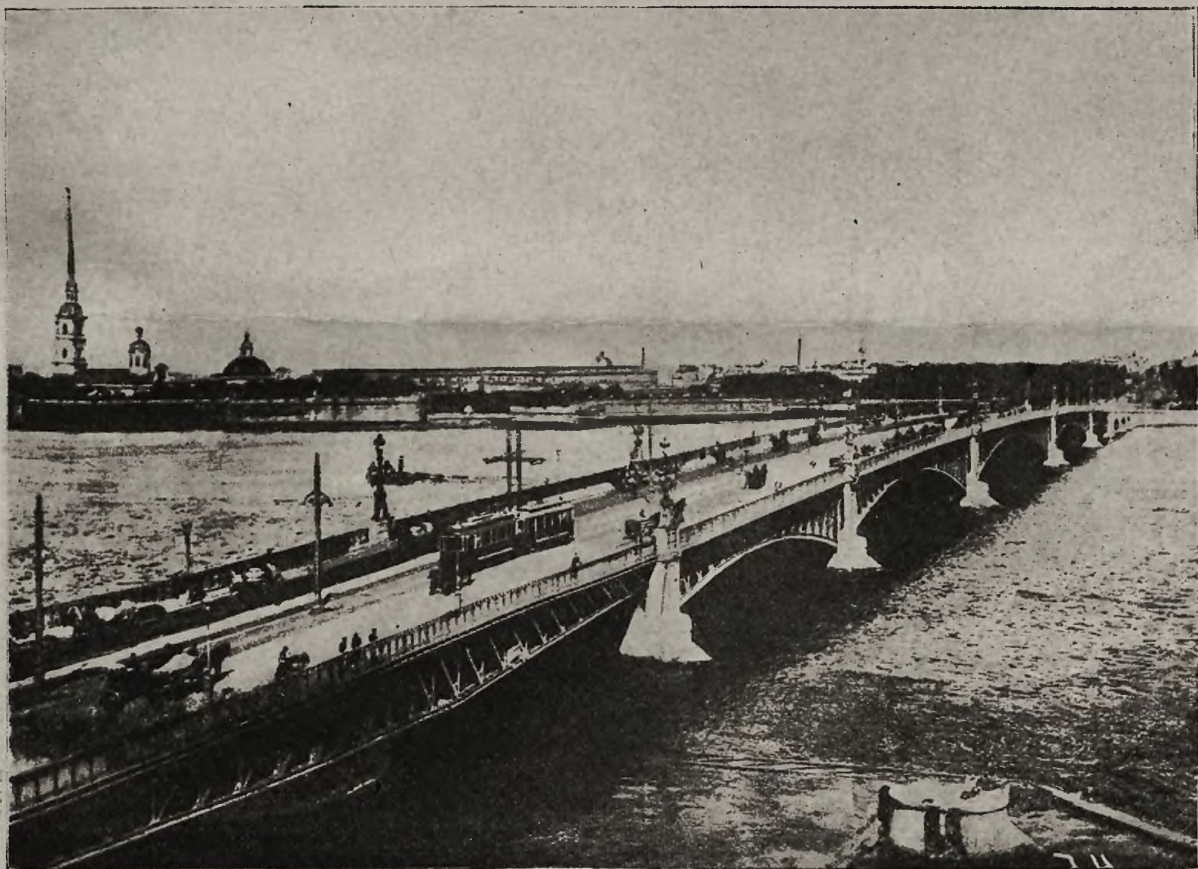
Z kolei zabrał głos delegat N. K. N., profesor Wszechnicy Jagiellońskiej, p. Staszewski, który z entuzjazmem i werwą, nie spotykaną u ludzi jego wieku, uprzytomnił zebranej publiczności, jak wielkiej wagi jest dla nas manifest dnia 5. listopada. Nieubłagana zemsta za rozbiór Polski — zdaniem mówcy — była jednym z powodów torzącej się obecnie wojny, a manifest 5. listopada jest koniecznością dziejową.

Wzniosła i przemawiająca głęboką miłością ojczyzny mowa p. prof. Staszewskiego nagrodzona została żywymi oklaskami, poczem nastąpiło wbijanie gwoździ honorowych.

Masto, jakkolwiek był to dzień powszedni, przybrało wygląd świąteczny przez dekoracje flagami narodowymi i zamknięcie sklepów.

Zgon dostojnika Kościoła.

Kościół katolicki w Rosyi stracił swego pasterza. Na Krymie zmarł ks. arcybiskup Wincenty Kluczyński.

Monarchia czy republika: Ogólny widok Petersburga. Na pierwszym planie most Troickij.